

God rengøring kommer ikke af sig selv

Udvikling af bedre hygiejne og rengøringsmetoder på ældreområdet

Rengøring har stor betydning for indeklimaet, hygiejnen og trivslen for både borgere og personale på ældreområdet. Det er imidlertid op til både ledere, øvrige faggrupper, husassistenter/serviceassistenter samt borgerne at holde plejehjem og ældreboliger rene.

Hvis du er husassistent/serviceassistent, kan du for eksempel sørge for, at de ældre bliver inddraget i rengøringen, og at det er de rigtige rengø-

ringsmidler og doseringer, der bliver brugt. Og hvis du er leder på ældreområdet, kan du sørge for, at der er en god dialog med husassistenterne/serviceassistenterne, så I er enige om, hvordan rengøringen skal være.

Uanset om du er leder, tilhører øvrige faggrupper, husassistent/serviceassistent eller beboer eller pårørende, spiller du en vigtig rolle i forhold til rengøringen på ældreområdet. Derfor har vi

i FOA, 3F og KL sat fokus på rengøring på ældreområdet med projektet "Rengøring og trivsel på ældreområder", der fokuserer på betydningen af god rengøring og forudsætningerne herfor.

Vi har samlet de bedste eksempler og råd fra en række interview og inspirationsmøder i forskellige kommuner i denne pjece for at sætte fokus på, hvad der skal til for at udføre god rengøring til gavn for alle på ældreområdet.

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

FOA
FAGOGARBEJDE

”Synlig rengøring giver beboere og pårørende mulighed for at lære personalet at kende, hvilket fremmer dialogen. På samme måde giver det bedre arbejdsmiljø, hvis husassistenter/serviceassistenter deler personalerum med de andre ansatte,”

Rengøringsleder

Hvad skal der til for, at man kan gøre rent?

Der kan være mange forskellige barrierer, der gør, at der ikke bliver gjort ordentligt rent i de ældres boliger og på plejehjemmene. God rengøring kræver for eksempel, at husassistenterne/serviceassistenterne har det rigtige rengøringsudstyr til rådighed, at der er en god dialog mellem borger, ledelse, medarbejdere og husassistenterne/serviceassistenterne, samt at der er ryddet tilstrækkeligt op, så husassistent/serviceassistent kan komme til under rengøringen.

Tips!

Ryd op

Der skal være ryddet ordentligt op, så husassistenterne/serviceassistenterne kan komme til, når de skal gøre rent. Derfor er det vigtigt med en god dialog mellem beboerne, personalet og husassistenterne/serviceassistenterne i forhold til, hvordan der skal se ud, når rengøringen kommer.

Tal sammen

- Det er også vigtigt, at der er en god dialog mellem både husassistenter/serviceassistenter, borgerne og den respektive ledelse. Det betyder bl.a., at man fra

ledelsen og husassistenternes/serviceassistenternes side skal afstemme forventningerne med borgerne i forhold til deres ønsker, og hvad der kan lade sig gøre.

- Kommunikationen mellem plejepersonalet og husassistenterne/serviceassistenterne spiller også en vigtig rolle, når det kommer til den gode rengøring. Der skal være en klar fordeling i forhold til, hvem der gør hvad. Det kan for eksempel være, hvem der tømmer papirkurve, eller hvem der skifter sæben på toilettet.

"Når vi møder ind om morgenen, har vi hver vores rygsæk med en fremfører, klude, en beholder med rengøringsmidler og vand, gummi-handsker og håndcreme. Tasken er personlig, og den enkelte har ansvaret for, at den vedligeholdes. På cyklen er der en beholder, hvor man kan lægge klude og andre materialer, så de ikke kommer ind i flere hjem,"
Tillidsrepræsentant for en kommunal rengøringsenhed

"God ledelse er selvbestemmelse, og at man stoler på hinanden. Der skal være en synlig leder, som er klar til at drøfte både private og arbejdsmæssige emner,"
Husassistent

Tips! (fortsat)

Gør rengøringen til en del af hverdagen

Der er ingen grund til at skjule husassistenternes/serviceassistenternes arbejde. Tværtimod. Derfor kan det være en god ide at gøre dem til del af dagligdagen. Det kan for eksempel betyde, at de skal gøre rent i dagtimerne, og at husassistenterne/serviceassistenterne betragtes som en del af medarbejdergruppen, deltager i personalemøder og deler personale rum. Det styrker både relationen og kommunikationen mellem husassistenterne/serviceassistenterne og personalet på plejehjemmene.

Udstyret skal være i orden

Man må aldrig gå ned på udstyr – heller ikke når man skal gøre rent. Husassistenterne/serviceassistenterne skal have det rigtige udstyr til rådighed, så de kan udføre deres job. Koste spredde for eksempel skidt, mens en fremfører samler det, og en støvsuger suger det hele op. Så sørg for, at der adgang til de rigtige rengøringsmidler og –redskaber.

Brug beskyttelse

Det kan være farligt at arbejde med de rengøringsmidler, der skal til for at sikre en god rengøring. Derfor skal husassistenterne/serviceassistenterne have den rigtige

beskyttelse i form af eksempelvis handsker og beskyttelsesbriller. Derudover skal husassistenterne/serviceassistenterne instrueres i, hvordan de skal håndtere de forskellige rengøringsmidler, og hvordan de doserer dem rigtigt.

God ledelse

- Ledelsen har også indflydelse på, om rengøringen fungerer optimalt. Det er ledelsens ansvar, at husassistenterne/serviceassistenterne har det rigtige udstyr, at der kommer nye tiltag, og at medarbejderne har det godt. Der skal med andre ord være en synlig ledelse, der siger, hvad den gør, og gør, hvad den siger.
- God ledelse handler også om give medarbejderne tillid og mulighed for at tage ansvar i forhold til bestemte opgaver. Det kan for eksempel være en ide at inddrage personalet, når der skal købes nyt udstyr og nye maskiner, eller når nye opgaver skal planlægges.
- Ledelsen har også en opgave i at sørge for, at de nødvendige ressourcer er til stede, hvad enten det er i forhold til tid eller personale.

”Rengøring er et fag, der blandt andet kræver viden om ergonomi og rengøringsmidlernes virke. Jo mere man lærer om faget, des bedre kan man løse opgaven. Men det kræver de rette værktøjer,”
Serviceassistent

Investering i kompetenceudvikling

Det er vigtigt, at husassistenter/serviceassistenter får den rette kompetenceudvikling, så de er klædt ordentligt på til at udføre deres job, og så den kommunale rengøringsenhed er konkurrencedygtig. Det handler både om, at medarbejdernes faglighed bliver udviklet, og at rengøringsprocedurerne hele tiden er opdaterede.

Tips!

Klæd husassistenter/ serviceassistenter på

Nogle af de rengøringsmidler, som husassistenterne/serviceassistenterne arbejder med, kan godt være giftige. Derfor skal husassistenterne/serviceassistenterne vide, hvordan de skal håndtere dem.

Skån miljøet

Der skal ofte mindre rengøringsmiddel til, end man lige umiddelbart tror. Så giv husassistenterne/serviceassistenterne kurser i, hvordan de doserer rengøringsmidlerne rigtigt. Det kan både spare penge og gavne miljøet. Derudover vil det betyde, at de materialer, der bliver gjort rent, holder længere.

Pas på medarbejderne

Det er hårdt for kroppen at være husassistent/serviceassistent, og man skal bl.a. slæbe rundt på tunge hjælpemidler. Det kan derfor godt betale sig at give medarbejderne bedre viden om ergonomi, så de ved, hvordan de passer på sig selv, og hvordan deres krop fungerer under arbejde.

Er sproget en barriere?

Der er stor forskel på, hvordan rengøringsenhedernes personalegrupper ser ud. Nogle steder er de præget af stor koncentration af tosprogede blandt arbejdskraften, hvilket giver visse sproglige udfordringer for både kolleger og borgere. Derfor har nogle kom muner for eksempel valgt at give husassistenterne/serviceassistenterne danskundervisning.

Computeren er også et redskab

Selv om computeren ikke som sådan er en del af husassistenternes/serviceassistenternes arbejdsdag, er det vigtigt, at de har kompetencerne til at bruge den, fordi de bl.a. skal kunne finde den information, der kommer fra ledelsen. I den forbindelse kan det med fordel afklares, hvor ofte man skal tjekke mail, tilbydes kurser i IT osv.

Brug tiden rigtigt

Det kan være en god ide at undervise husassistenterne/serviceassistenterne i, hvordan de bedst kan planlægge og tilrettelægge arbejdet, så deres arbejdsdage bliver så lette som muligt.

Brug jobrotation

Hvis man arbejder med jobrotation, bliver man dækket ind, når husassistenterne/serviceassistenterne er på kursus for at blive opkvalificeret. Det giver samtidig de ledige mulighed for at få foden inden for på arbejdsmarkedet.

Hvad kan husassistenterne/ serviceassistenterne ellers?

Husassistenter/serviceassistenter kan sagtens udføre andre opgaver end rengøring. Hvis man opretter kombinationsstillinger kan husassistenterne/serviceassistenterne få mulighed for at bruge deres kompetencer til andre opgaver.

Prioriter uddannelse

Rengøring skal anerkendes som fag, og det kræver bl.a., at husassistenter får mulighed for at uddanne sig til serviceassistenter/rengøringsteknikere.

”Vi bliver ikke inddraget i bygning af nye institutioner, men det er planen, at vi skal involveres mere i den kommende tid. Der er lavet mange usmarte løsninger, som vi kunne have skudt ned, hvis vi havde været med fra starten,” Rengøringsleder

”Alt for ofte er der ikke tænkt på rengøringen, når man bygger nyt. Det kan være alt lige fra for få stik-kontakter og dårlig gulvbelægning til måtter i loftet, der skal lydisolere, men som er svære at gøre rene,” Rengøringsleder

Ta' rengøringen med på råd

Det er ikke alle bygninger, der er designet efter, at det skal være let at gøre rent. Det kan imidlertid være en god ide at tage rengøringen med på råd, når der skal bygges et nyt plejehjem, eller når ældreboligerne skal renoveres, så man for eksempel undgår, at der kun er et opbevaringsrum til rengøringsudstyr, når der skal gøres rent på flere etager uden elevator, eller at der er store loftsvinduer og umulige kroge, som man ikke kan komme til.

Tips!

Inddrag rengøringen

- De kommunale rengøringsenheder udtrykker selv ønske om at blive taget med på råd i forhold til indretningen i både eksisterende og nye bygninger. De har masser af erfaring og ekspertise om de fysiske begrænsninger i forhold til rengøring, som kan komme alle til gode.
- I en af projektets kommuner er det for eksempel skrevet ind i kommunens vejledning i forhold til nye bygninger, at rengøringen skal tænkes ind, og at driftslederne skal tages med på råd.
- Det er husassistenterne/serviceassistenterne, der ved, hvis der er problemer i forhold til rengøringen. Derfor er der også en god chance for, at de har et bud på en løsning. Så tag dem med på råd. Det er ligeledes en god ide at inddrage husassistenterne/serviceassistenterne, når der skal købes nyt inventar.

Der skal være let adgang

Det skal være let for husassistenterne/serviceassistenterne at komme til deres rengøringsudstyr og rundt i bygningerne. Det er for eksempel problematisk, når man gør rent på to etager, men kun har udstyr på den ene.

Respekter borgerne

Selv om det skal være let for husassistenterne/serviceassistenterne at komme til, skal der stadig være respekt for borgerne. Det er deres private hjem, og de kan have forskellige rutiner og ønsker, som man skal respektere.

”Der er mange, der spørger om gode råd til rengøring. Det er både i forhold til rengøring på plejecentrene og til rengøring i deres eget hjem. Og man bliver da helt stolt, når man kan svare og hjælpe andre,”

Husassistent

”De ældre er med til at tørre støv af og hænge vasketøj op. De vil ofte gerne være med til det, de kan. Vi har for eksempel en mand, der hjælper med at vaske, så længe han kan, men han er ret svagelig, så nogle gange er det kun nogle få minutter,”

Husassistent

Hvad kan I selv gøre?

Der er masser af muligheder for selv at sætte fokus på rengøringen, øge trivlsen og gøre det lettere for husassistenterne/serviceassistenterne at udføre deres job. Der er for eksempel nogle, der prioriterer sociale arrangementer højt, mens andre sætter initiativer i søen for at sænke sygefraværet, og andre igen sætter ind i forhold til kommunikationen.

Tips!

Pjecer

Pjecer kan bruges til mange ting. De kan for eksempel fortælle omverdenen om, hvad det er rengøringsenheden laver, og hvorfor det er vigtigt med god rengøring, men de kan også bruges til at kommunikere med pårørende om, hvad deres rolle eventuelt er i forhold til rengøringen.

Arrangementer

- Det kan ofte være svært at se, man er en del af en helhed, når man altid arbejder alene eller i mindre hold. Derfor kan sociale arrangementer hjælpe med at ryste medarbejderne sammen og skabe en følelse af samhørighed, hvilket i sidste ende kan højne trivlsen.
- En af kommunerne har for eksempel lavet en intern messe for de forskellige distrikter, hvor de kan dele erfaringer og deltage i konkurrencer.

Trivsel

- Husassistenterne/serviceassistenterne skal have et godt psykisk og fysisk arbejdsmiljø for at kunne levere den bedst mulige rengøring. Derfor skal trivlsen være i højsædet. Det kan være store indsatser som tiltag i forhold til sygefraværet, og det kan være mindre tiltag som at sende frugt med vaskebilen rundt til alle medarbejderne.
- Husk at anerkende rengøringsarbejdet. Vi er ofte hurtige til at gøre opmærksom på, hvis der ikke er gjort ordentligt rent, men vi skal også huske at rose hinanden en gang imellem.

”God rengøring handler blandt andet om, at vi følger de nyeste tiltag inden for den teknologiske udvikling, at vi passer på arbejdsmiljøet og hinanden, og at der er et godt samspil med borgerne,”
Rengøringsleder

Tips!

Inddrag borgerne

- Visse borgere kan sagtens inddrages i rengøringen. De kan for eksempel hjælpe med at tørre stov af eller hænge vasketøj op. De vil faktisk ofte gerne være med til det, de kan, hvis bare de får lov.
- Enkelte kommuner har indført et SMS-system, der adviserer borgerne om, at husassistenten/serviceassistenten kommer om x antal timer. På den måde bliver de ældre gjort opmærksomme på, at der kommer nogen.
- Vær åben over for borgerne, når de efterspørger gode råd i forhold til rengøring. Det giver borgerne mulighed for selv at hjælpe til og lære de bedste tips fra eksperterne på området.

Stjæl andres ideer.

Hvis der er nogen, der har fundet på en smart løsning i forhold til rengøring, skal man ikke være for fin til at stjæle den. Det handler ikke om at opfinde den dybe tallerken igen, men om at gøre tingene på den smarteste måde.
